

INNKALLING TIL FJELLSTYREMØTE

Det innkalles til fjellstyremøte **tirsdag 05.03.2024 kl. 18.00**

Møtested: **Fjellstyrekontoret**

Sakliste følger vedlagt.

Varamedlemmer møter ved særskilt innkalling. Medlemmer som er forhindret i å møte må derfor varsle sitt personlige varamedlem snarest mulig slik at vedkommende får anledning til å sette seg inn i saklisten.

Vel møtt.

Helene G. Lillevold

Helene G. Lillevold
Vikarierende daglig leder/fjelloppsyn
Fjellstyrene i Holtålen SA

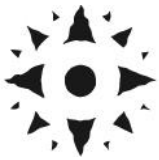

ÅLEN FJELLSTYRE

FJELLSTYREMØTE TIRSDAG 05.03.2024

SAKLISTE

5/2024	Referatsaker
6/2024	Hesjedal statsallmenning - Søknad om motorferdsel i utmark i forbindelse med kjerneboring i Hessjøfeltet – Capella Minerals Norway AS
7/2024	Gauldal statsallmenning – Søknad om nydyrking ved setervoll - Jan Nyrønning
8/2024	Hesjedal statsallmenning – Høring - Søknad om fradeling av bruksrettseter til fritidsfeste - Lars Peder Vollan

Sak nr. 5/2024 behandlet i fjellstyremøte den 05.03.2024

Arkiv:

Styremedlemmer til stede: Petter Almås (leder), Steinar Trondsetås (nestleder), Astrid Megård, Annette Gjære, Inge Even Danielsen

Forfall:

Saksbehandler: Helene G. Lillevold

Fra administrasjonen deltok: Nina E.M. Hansen, Helene G. Lillevold

REFERATSAKER

RS 4/2024 Ny utlysning av leie og drift av Fjellheim parkering

RS 5/2024 Grunneiers tillatelse til å bygge veg til hytte - Tjønnvollåsen hyttefelt

RS 6/2024 Hesjedal statsallmenning - Søknad om inngjerding rundt hytte
GID5026/300/1/33

RS 7/2024 Søknad om samtykke til kjøring med snøskuter – Project Hessdalen

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Behandling:

På grunn av tidspress var det kun RS 7/2024 som ble gjennomgått.

Ålen fjellstyre delegerer saken til administrasjonen, som utformer en uttalelse til søknad om kjøring med snøskuter i regi av Project Hessdalen til Holtålen kommune. Saken er lagt ved i møterefateratet som sak 9/2024 og må godkjennes av fjellstyret.

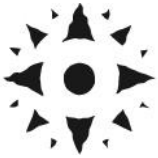
RS 4/2024 og RS 6/2024 tas opp til behandling i Ålen fjellstyre i neste møte.

Vedtak:

RS 7/2024:

Ålen fjellstyre delegerer saken til administrasjonen, som utformer en uttalelse til søknad om kjøring med snøskuter i regi av Project Hessdalen til Holtålen kommune. Saken er lagt ved i møterefateratet som sak 9/2024 og må godkjennes av fjellstyret.

RS 4/2024 og RS 6/2024 tas opp til behandling i Ålen fjellstyre i neste møte.

Sak nr. 6/2024 behandlet i fjellstyremøte den 05.03.2024

Arkiv: 24.0

Styremedlemmer til stede: Petter Almås (leder), Steinar Trondsetås (nestleder), Astrid Megård, Annette Gjære, Inge Even Danielsen

Forfall:

Saksbehandler: Helene G. Lillevold

Fra administrasjonen deltok: Nina E.M. Hansen, Helene G. Lillevold

HESJEDAL STATSALLMENNING – SØKNAD OM MOTORFERDSEL I UTMARK I FORBINDELSE MED KJERNEBORING I HESSJØFELTET – CAPELLA MINERALS NORWAY AS

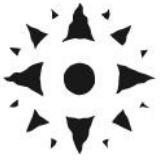
Vedlagte dokumenter:

- Søknad fra Capella Minerals Norway AS, datert 29.01.2024
- Delvis innvilget – Forollhogna nasjonalpark - tillatelse til prøveboring og nødvendig motorisert transport 2024 - Hessjøgruva - Holtålen kommune, datert 07.09.2023
- Svar på søknad om utsettelse av tillatt motorferdsel i utmark i Hessjøfeltet – Holtålen kommune, datert 18.09.2023
- Uttalelse Statskog SF - Søknad om tillatelse til motorferdsel i utmark - Capella Minerals AS, datert 12.02.2024
- Uttalelse Hesjedal Allmenningsstyre, datert 19.02.2024

Bakgrunn:

Capella Minerals Norway AS har søkt Ålen fjellstyre om motorferdsel i utmark i forbindelse med kjerneboring ved Hessjøgruva i Hesjedal statsallmenning. Fjellstyret har med hjemmel i [§12 i Fjellogen](#) myndighet som rettighetshaver til å forby eller redusere motorferdsel i statsallmenning.

Capella Minerals Norway AS fikk innvilget søknad om kjerneboring i Hessjøfeltet sommer og høst 2023. Det ble også gitt tillatelse til motorferdsel i utmark i forbindelse med prosjektet. Lang behandlingstid fra andre instanser førte derimot til at tidsvinduet ble for kort til å gjennomføre prosjektet i 2023. Det ble derfor søkt om utsettelse av prosjektet til 2024 med oppstart 15. juli 2024, noe Nasjonalparkstyret for Forollhogna Nasjonalpark og Holtålen kommune har gitt tillatelse til. Ifølge Capella Minerals Norway AS v/Trond Langeng ble det også søkt om utsettelse fra Ålen fjellstyre, datert 17.08.2023, men den søknaden ble sendt til tidligere saksbehandler, som ikke lenger jobber i fjellstyret. I den forbindelse søkes det nå om at motorferdsel i utmark i Hessjøfeltet også er gjeldende for 2024.

Motorferdsel vil følge rute fra Slettælet til Hessjøfeltet, se figur 1. Aktiviteten vil omfatte:

- Snøskuter for frakt av materiale for forebyggende tiltak, eks. geonett eller klopper. Dette vil være et begrenset antall turer på godt snødekt mark før 15.april
- ATV for frakt av mannskap, borkjerner og annet utstyr ved den daglige aktivitet mellom 15.juli og 1. november.

Samtlige turer skal loggføres og innsendes til Forollhogna Nasjonalpark innen 1. desember 2024.

Forrige søknad ble behandlet i Ålen fjellstyre i sak 7/2023, og følgende vedtak ble gjort:

1. *Ålen fjellstyre viser til henvendelse fra Capella Minerals Norway AS om motorferdsel i forbindelse med planlagt kjerneboring ved Hessjøgruva i Hesjedal statsallmenning.*
2. *Ålen fjellstyre gir rettighetshavers tillatelse til omsøkt motorisert ferdsel i forbindelse med kjerneboring under følgende vilkår:*
 - a. *Kjøringen bør i all vesentlig grad skje etter trase som følger spor etter tidligere ferdsel i forbindelse med boring. Avvik fra dette bør vurderes dersom vær- og føreforhold tilsier det.*
 - b. *Det oppfordres til å utvise hensyn for landbruks- og friluftslivsinteresser i området.*
 - c. *Kjøring skal kun forekomme når føret tillater det. Tilstanden på kjøretraseene/terrenget vil følges opp underveis av fjelloppsynet.*
 - d. *I henhold til Naturmangfoldloven §11 skal kostnader i forbindelse med eventuelle miljøforringelser bæres av tiltakshaver.*
 - e. *Tillatelse fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna er en forutsetning for motorferdsel i nasjonalparken.*

Bakgrunnen for søknaden vil derfor være den samme som i 2023. Det søkes om bruk av snøskuter for frakt av materiale for forebyggende tiltak, eks. geonett eller klopper. Dette vil være et begrenset antall turer på godt snødekt mark før 15.april

Det planlegges kjerneboring med en samlet lengde på opptil 5.000 meter ved og rundt Hessjøgruva med oppstart 15.juli. Det søkes om tillatelse til å benytte en beltegående borerigg og ATV for frakt av mannskap, utstyr og borkjerner. Boreperioden antas å vare i ca. 3,5 måneder, og skal avsluttes senest 1.november. Kjerneboringen som skal gjennomføres har til hensikt å følge opp indikasjoner fra tidligere arbeid. De aktuelle borstedene er markert på vedlagte kart, og kan deles inn i hovedområdet Hessjøgruva/Heggsetvollan, to hull nærmere Berghøgda, samt to hull ved Storhovsbekken/Moavollen. På kartet er trase merket med rød linje. Det skisseres døgkontinuerlig boring med to skift a. 12 timer på en borerigg. Det skal pumpes vann fra nærliggende vannkilde til boringen.

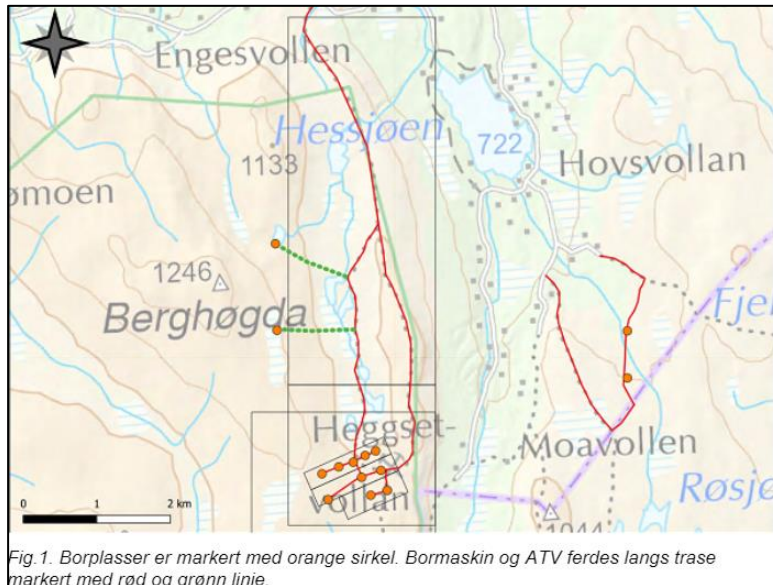
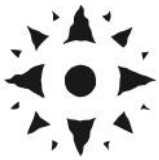

Fig. 1. Borplasser er markert med orange sirkel. Bormaskin og ATV ferdes langs trase markert med rød og grønn linje.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna behandlet innsendt søknad om utsettelse av tillatelse til prøveboring i Hessjøgruva i styresak 19/2023 i møte den 04.09.2023 der de ga Capella Minerals AS «dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3, punkt 1.1 og punkt 5.1 til prøveboring, uttak av vann til kjøling og nødvendig bruk av motorisert ferdsel tilknyttet virksomheten. Tillatelsen omfatter også utplassering av borerigg, vannpumpe med ledning og brakkerigg (smarthus med toalett) i samsvar med opplysninger gitt av søker. Videre gis det tillatelse til bruk av geonett, klopper og lignende som avbøtende tiltak etter avklaringer med nasjonalparkstyret på gjennomført befaring. Det gis ikke tillatelse til bruk av trykkimpregnerte materialer.

Nasjonalparkstyret utsetter behandlingen av den delen av søknaden som omfatter to prøvehull med tilhørende motorferdsel på barmark i delområdet nærmere Berghøgda inntil det foreligger styrket kunnskapsgrunnlag om virksomhetens påvirkning på naturmiljøet.»

Nasjonalparkstyret har videre vedtatt flere vilkår for tiltaket. Samtlige turer skal loggføres og innsendes til Forollhogna Nasjonalpark innen 1. desember 2024.

Vurdering:

I forrige behandling i Ålen fjellstyre ble områdets tidligere bruk, Gruvdalen som beite-, tur- og friluftsområde, og omfanget av eventuell skade og forurensning grundig vurdert, og slik saksbehandler ser det, har det ikke oppstått momenter som burde endre Ålen fjellstyres behandling.

I henhold til Fjelloven §12 skal Statskog og allmeningsstyret høres før fjellstyret fatter vedtak om begrensninger knyttet til motorferdsel. Statskog har fått søknaden til høring, og har ingen merknader til søknaden, og overlater til fjellstyret og kommunen å sette begrensninger i en eventuell tillatelse. Hesjedal allmeningsstyre har heller ingen innvendinger mot dette. Hvis det evt. må fjernes noe virke på traseene, så ønsker Allmeningsstyret/Statskog å styre dette. Dette gjelder både sommer og vintertrase. Allmeningsstyret skriver videre at en vil tro dette er ikke er noe problem, da det er lite virke der traseene går.

Forslag til vedtak:

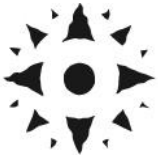
1. Ålen fjellstyre viser til søknad fra Capella Minerals Norway AS om motorferdsel i forbindelse med planlagt kjerneboring ved Hessjøgruva i Hesjedal statsallmenning.
2. Ålen fjellstyre gir rettighetshavers tillatelse til omsøkt motorisert ferdsl i forbindelse med kjerneboring under følgende vilkår:
 - a. Kjøringen bør i all vesentlig grad skje etter trase som følger spor etter tidligere ferdsl i forbindelse med boring. Avvik fra dette bør vurderes dersom vær- og føreforhold tilsier det.
 - b. Det oppfordres til å utvise hensyn for landbruks- og friluftslivsinteresser i området.
 - c. Kjøring skal kun forekomme når føret tillater det. Tilstanden på kjøretraseene/terrenget vil følges opp underveis av fjelloppsynet.
 - d. I henhold til Naturmangfoldloven §11 skal kostnader i forbindelse med eventuelle miljøforringelser bæres av tiltakshaver.

Behandling:

Ingen andre forslag.

Vedtak:

1. Ålen fjellstyre viser til søknad fra Capella Minerals Norway AS om motorferdsel i forbindelse med planlagt kjerneboring ved Hessjøgruva i Hesjedal statsallmenning.
2. Ålen fjellstyre gir rettighetshavers tillatelse til omsøkt motorisert ferdsl i forbindelse med kjerneboring under følgende vilkår:
 - a. Kjøringen bør i all vesentlig grad skje etter trase som følger spor etter tidligere ferdsl i forbindelse med boring. Avvik fra dette bør vurderes dersom vær- og føreforhold tilsier det.
 - b. Det oppfordres til å utvise hensyn for landbruks- og friluftslivsinteresser i området.
 - c. Kjøring skal kun forekomme når føret tillater det. Tilstanden på kjøretraseene/terrenget vil følges opp underveis av fjelloppsynet.
 - d. I henhold til Naturmangfoldloven §11 skal kostnader i forbindelse med eventuelle miljøforringelser bæres av tiltakshaver.

Sak nr. 7/2024 behandlet i fjellstyremøte den 05.03.2024

Arkiv: 19.0

Styremedlemmer til stede: Petter Almås (leder), Steinar Trondsetås (nestleder), Astrid Megård, Annette Gjære, Inge Even Danielsen

Forfall:

Saksbehandler: Helene G. Lillevold

Fra administrasjonen deltok: Nina E.M. Hansen, Helene G. Lillevold

GAULDAL STATSALLMENNING – SØKNAD OM NYDYR KING VED SETERVOLL - JAN NYRØNNING

Vedlegg:

- Sak 2/2024 (allerede utsendt)
- Høringsuttalelse Statskog - Søknad om nydyrking - 302-1-87, datert 13.02.2024
- Uttalelse nydyrking GID 302-1 Riast-Hylling reinbeitedistrikt, datert 22.02.2024

Bakgrunn:

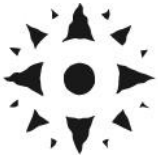
Jan Nyrønning søker om nydyrking i tilknytning til setervollen til bruket 48/1. I søknaden, datert 02.11.2023, påpekes det at prosessen har blitt satt i gang, og at søknaden fra 2017 videreføres, der det forespeiles at sønnen, Jørgen Nyrønning skal ta over bruket. Jan Nyrønning har sendt en korreksjon av søknaden, med en presisering av at nydyrking pr dags dato kun gjelder for gårdseier Jan Nyrønning.

Saken er blitt behandlet og utsatt i to omganger i Ålen fjellstyre, hovedsakelig knyttet til saksbehandlingsfeil. Nå er oppdaterte høringsuttalelser hentet inn skriftlig fra Statskog, Gåebrien Sijte (Riast-Hylling reinbeitedistrikt) og muntlig fra Gauldal allmenningsstyre.

Vurdering:

Utvisning av tilleggsjord reguleres av [§ 20 i Seterforskriften](#), der det settes som vilkår at de som har beiterett dokumenterer behovet for tilleggsjord. Etter saksbehandlers syn er begge disse forutsetninger (beiterett og behov) oppfylt for søkerne, dette synes også å være dokumentert gjennom landbrukskontorets brev av 23.11.2023.

Søknad om dyrkingsjord skal sendes vedkommende fjellstyre som skal legge søknaden fram for behandling / uttalelse hos kommunen, Statskog SF, aktuelt allmenningsstyre og områdestyret i reinbeitedistriktet da søknaden omfatter arealer som ligger i reinbeitedistrikt. Kommunen skal, og har behandlet og avgjort saken etter gjeldende forskrift om nydyrking i de tilfeller der søknaden omfatter fulldyrking eller overflatedyrking etter forskriften.

Statskog SF har gitt følgende uttalelse til søknaden:

Statskog SF viser til søknad om tillatelse til nydyrking av 14 daa i Gauldal statsallmenning fra Jan Nyrønning, oversendt 2. februar 2024.

Foretaket uttalte seg i en tidligere nydyrkingssak på dette arealet i 2017.

Statskog har ingen motforestillinger mot omdisponering av arealet på ca. 14 daa. til omsøkte formål. Området er bevokst med bjørk. Hogst av skogen må skje etter nærmere instruks fra Statskog/allmenningsstyre.

Statskog tillater inngjerding av arealet som nydyrkes.

Gåebrien sijte har gitt følgende uttalelse til søknaden:

Gåebrien sijte viser til brev med deres ref. 3/24-19.0 hvor det bes om uttalelse som gjelder nydyrking på 14 dekar på gnr. 302 bnr. 1 i Holtålen kommune. Distriktet har ingen merknader til søknaden om det knyttes følgende forutsetninger til tillatelsen.

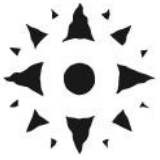
- 1. Søker eller fremtidig bruker av arealene kan ikke fremme noen erstatningskrav mot Gåebrien sijte som gjelder eventuell skade på eng eller innmarksgjerdet.*
- 2. Om søker ønsker å frede dyrket areal mot beiting fra rein, skal kun dyrket eng tillates inngjerdet.*
- 3. Om inngjerdingen skjer, skal det brukes viltnetting med minimum høyde på 1.25 meter.*

Gauldal Allmenningsstyret har heller ingen innvendinger mot nydyrkingen.

Selve behovet for utvisning av 14 dekar jord for fulldyrking ved setra til 48/1 synes fornuftig. Å drive et bruk basert på jordleie er ingen god løsning for noen av partene og det synes derfor riktig å utvise det omsøkte areal.

Forslag til vedtak:

1. Ålen fjellstyre viser til søknad om nydyrking ved setervoll til bruket 48/1, og tillatelse til nydyrking gitt av Holtålen kommune som dokumenterer behovet for dyrkingsjord.
2. Ålen fjellstyre stiller seg positiv til søknaden og vedtar å vise ut 14 dekar jord for fulldyrking som omsøkt i Gauldal statsallmenning. Utvisningen skjer til bruket 48/1 v. eier Jan Nyrønning.
3. Utvisningen skjer til bruk med beiterett i Gauldal statsallmenning og skjer derfor uten krav om avgift.
4. Det utviste areal må tas i bruk innen 5 år fra utvisningsdato jf. § 19 andre ledd i fjellova. Om tilleggsjorda ikke er tatt i bruk i løpet av 5 år faller den automatisk tilbake til allmenningen.
5. Statskog tillater inngjerding av arealet som nydyrkes.
6. Gåebrien Sijte sin anmodning følges, med følgende vilkår:
 - a) Søker eller fremtidig bruker av arealene kan ikke fremme noen erstatningskrav mot Gåebrien sijte som gjelder eventuell skade på eng eller innmarksgjerdet.
 - b) Om søker ønsker å frede dyrket areal mot beiting fra rein, skal kun dyrket eng tillates inngjerdet.
 - c) Om inngjerdingen skjer, skal det brukes viltnetting med minimum høyde på 1.25 meter.

Behandling:

Inge Even Danielsen har i saken bedt om å få vurdert sin habilitet. Han ble erklært inhabil i saken.

Petter Almås stilte spørsmål til punkt 6 a)

«Søker eller fremtidig bruker av arealene kan ikke fremme noen erstatningskrav mot Gåebrien sijte som gjelder eventuell skade på eng eller innmarksgjerdet.»

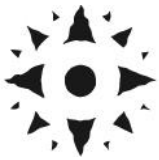
Spørsmålet omfattet fjellstyrets hjemmel til å vedta vilkår som fraskriver søker rettigheter til å fremme eventuelle fremtidige erstatningskrav til reinbeitenæringa

Denne forutsetningen har ikke blitt fremmet i tidligere behandlinger i Ålen fjellstyre, og det ses derfor behov for at dette utredes nærmere. Saken ble dermed foreslått utsatt i påvente av videre undersøkelser. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte for å utrede fjellstyrets hjemmel for å stille krav om at søker eller fremtidig bruker av arealene ikke kan fremme noen erstatningskrav mot Gåebrien sijte som gjelder eventuell skade på eng eller innmarksgjerdet.

Saksbehandler går i dialog med Landbruksdirektoratet, Statskog og Norges Fjellstyresamband.

Sak nr. 8/2024 behandlet i fjellstyremøte den 05.03.2024

Arkiv: 18.0

Styremedlemmer til stede: Petter Almås (leder), Steinar Trondsetås (nestleder), Astrid Megård, Annette Gjære, Inge Even Danielsen

Forfall:

Saksbehandler: Helene G. Lillevold

Fra administrasjonen deltok: Nina E.M. Hansen, Helene G. Lillevold

HESJEDAL STATSALLMENNING – HØRING - SØKNAD OM FRADELING AV BRUKSRETTSETER TIL FRITIDSFESTE – LARS PEDER VOLLAN

Vedlagte dokumenter:

- Oversendelse av søknad om fradeling av bruksrettseter til fritidsfeste ved Hessjøen statsallmenning – Statskog, datert 18.01.2024.
- Søknad om fradeling av bruksrettseter til fritidsfeste fra Lars Peder Vollan, datert 11.01.2024.
- Retningslinjer for behandling av søknader om deling av eiendommer med seter, vedtatt i Ålen fjellstyre i sak 35/2014

Bakgrunn:

Statskog SF har mottatt søknad fra Lars Peder Vollan om å få fradelt bruksrettseter ved Hessjøen, og opprette festetomt til fritidsformål. Dette for å kunne få beholde setra ved et salg av eiendom gb.nr. 21/3. Statskog har oversendt søknaden til fjellstyret for uttalelse før endelig vedtak etter [seterforskriftens bestemmelser i §§ 16 og 17](#).

Vurdering:

Bruket Hansmoen 21/3 tilhørende Lars Peder Vollan inkluderer gårdstun med bygningsmasse, dyrket mark og utmark, totalt 112,5 daa, samt en setereiendom. Setra er på 2,5 daa (0,3 daa fulldyrka). Gårdsdriften på Hansmoen ble nedlagt i 1974 (melkeproduksjon), og tilhørende jord har vært bortleid siden.

Det søkes nå om fradeling av bruksrettseter ved Kirkhusvollan ved Hessjøen i Hesjedal statsallmenning, til fritidsfeste. Årsaken til at det søkes fradeling er usikkerhet knyttet til om etterkommere av Vollan vil bosette seg på eiendommen Hansmoen.

Fjellogen med tilhørende forskrifter setter rammene for denne type saker, og Ålen fjellstyre har vedtatt retningslinjer i tråd for hvordan slike saker skal behandles. Norges fjellstyresamband v/advokat Tor Gresseth har kvalitetssikret retningslinjene slik at de er i tråd med fjellogen.

Ifølge [fjellogen § 2](#) er allmenningsrettene knyttet til jordbrukseiendommen og de kan hverken fradeles, bortleies eller bli krevd avløst fra den eiendommen de tilhører.

Ålen fjellstyre har i sak 35/2014 vedtatt sine retningslinjer for behandling av søknader om deling av eiendommer med seter. Fra disse retningslinjene framgår det følgende i punkt 1:

Ålen fjellstyre har som utgangspunkt at allmenningsrettene er knyttet til jordbrukseiendommen og at de ikke kan fradeles, bortleies eller kreves avløst fra den eiendommen de er knyttet til (jf. Fjellogen §2).

Fjellstyrets retningslinjer tar utgangspunkt i §2 i Fjellogen som omhandler retten til allmenningsbruk, samt [§16 i Seterforskriften](#) som omhandler bortfall av seterrett. I henhold til §16 i Seterforskriften er betingelsen for å få fritidsfeste på seterhus at gardsbruket opphører å eksistere, og mister sin rett til allmenningsbruk:

Når seterretten fell bort fordi drifta på eiendommen er lagt ned og jorda teken i bruk til formål utanom jordbruk, eller fordi ein ikkje kan rekne eiendommen som ei jordbruksmessig eining eller jordbruk, jf. §2 andre ledd i fjellova, skal fjellstyret gjere vedtak om

- a) at setra skal visast ut til eigedom i drift som treng seter, jf. §6 og §7, eller*
- b) at den tidlegare seterbrukaren må søkje Statskog SF om feste av tomt for seterhusa til fritidsformål, eller*
- c) at seterbrukaren fjernar husa om verken overføring eller oppretting av festekontrakt er aktuelt.*

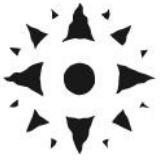
Det belyses i søknaden at det ved området Hessjøen de siste årene er blitt lagt ut flere hyttetomter som benyttes til fritidsformål. Hyttetomtene det henvises til antas å være tomtene som Statskog SF har lagt ut, og som ikke ligger i områder med aktiv seterutøvelse. Argumentasjonene rundt dette velger saksbehandler å ikke kommentere videre.

I tillegg er det også vist til sak 15/2019 i Ålen fjellstyre vedrørende fradeling av setra under bruket 75/1 i Holden statsallmenning. Denne kommenteres under:

Ålen fjellstyre gjorde i sak 8/2019 følgende vedtak:

Ålen fjellstyre innvilger den nye søknaden (datert 20.03.19) til Jens Holden om fradeling av bruksretter (72/4) til fritidsfeste. Fradelingen vil styrke allerede aktivt landbruk og det begrunnes videre slik:

- 1. Ålen fjellstyre påpeker at den aktuelle setra ligger i Holden statsallmenning.*
- 2. Ålen fjellstyre viser til at aktuelle kjøpere har seter fra før og ikke er avhengig av/interessert i flere setre.*
- 3. Ålen fjellstyre viser til at den aktuelle setra ligger i et «sentrumsnært» område som i dag ikke utnyttes næringsmessig aktivt.*
- 4. Ålen fjellstyre viser til at fjellstyret ser positivt på utvidelse av fritidsbebyggelsen i Holden statsallmenning i nærheten til den aktuelle setra (spesielt nærheten til mulig ny fritidsbebyggelse).*
- 5. Ålen fjellstyre viser til de nevnte forhold og finner det derfor riktig i denne saken å anbefale at søker får opprettet fritidsfeste for seterhusene.*

Fjellstyret opprettholdt sitt vedtak i sak 15/2019, som var en klagesak på sak 8/2019. Saken ble deretter sendt til Landbruksdirektoratet for endelig avgjørelse, hvor klagen ikke ble tatt til følge. Eksemplet det vises til er en av få saker hvor Ålen fjellstyre har gått inn for deling av eiendommer med seter i de senere år.

Sak 8/2019 er kompleks. Her er vedtak om fradeling begrunnet med en rekke ulike forhold som etter fjellstyrets syn gjorde at en kunne akseptere en fradeling av setra. Det bemerkes at de fleste av de forhold/begrunnelser som ble brukt i forbindelse med vedtaket i sak 8/2019 ikke foreligger i saken ved Kirkhusvolla, som fjellstyret nå skal ta stilling til.

Allmenningsrettighetene (inkludert seterretten) følger den jordbruksmessige delen av eiendommen. Dette er ikke noe som selger og kjøper kan avtale seg bort i fra. Allmenningsrettighetene kan heller ikke medfølge gårdstunet så lenge gårdstunet med tilhørende areal ikke kan betegnes som en jordbruksmessig enhet. Hva som er en jordbruksmessig enhet må ifølge høyesterettsdom fra Øystre Slidre (2011) vurderes i hvert enkelt tilfelle, men det er klart at det må være grunnlag for ei landbruksdrift av et visst omfang.

Setrene er et utgangspunkt for aktiv landbruksdrift. Det vil ofte være et motsetningsforhold mellom landbruks- og fritidsinteresser. Dette ser en spesielt i områder med både aktiv beitebruk og fritidsbebyggelse der beitebrukerne opplever det som svært vanskelig å utøve beitebruken pga. interessemotsetninger med eierne av fritidseiendommene. Ved å dele fra seterbebyggelsen til fordel for fritidsfeste vil seterbebyggelsen kunne bli gjenstand for omsetning på det åpne markedet. Så lenge setra er en integrert enhet med jordbruksdrift, slik som fjelloven sier, vil en i stor grad unngå dette.

Ifølge fjelloven og Ålen fjellstyres retningslinjer er det kun ved bortfall av allmenningsrettighetene at det er mulig med fritidsfeste. Bortfall av allmenningsrettigheten skjer kun når så mye av jorda blir omdisponert til andre formål slik at det ikke gjenstår noen del som kan betegnes som en jordbruksmessig enhet. Dette er ikke tilfelle her. Allmenningsrettigheten og (seterretten) følger derfor jorda.

Basert på de opplysninger som fremkommer i søknaden om fradeling opp mot gjeldende lovverk med fjellov og seterforskrift, samt Ålen fjellstyres egne retningslinjer, kan en fra administrasjonens side ikke se at fjellstyret har anledning til å anbefale at søknaden om fradeling av setra innvilges. Dette begrunnes hovedsakelig med at bruket Hansmoen (21/3) i dag framstår som et bruk i aktiv drift. Hadde fjellstyret tillatt fradeling ville det fortsatt ligge allmenningsretter til bruket Hansmoen, og ny bruker kunne søkt om utvisning av ny seter umiddelbart etter fjellstyrets vedtak. I og med at saken omfatter forhold omkring tomt for fritidsbebyggelse, er det Statskog som skal ta endelig avgjørelse i saken. Fjellstyrets vedtak blir med det en uttalelse til Statskog.

Når det gjelder forholdet til likebehandling er dette etter saksbehandlers syn godt ivaretatt også i denne saken, begrunnet med de eksempler som vist til ovenfor. Enhver setersak er forskjellig, og ulike momenter vil kunne veies forskjellig fra sak til sak, men fjellov, seterforskrift og fjellstyrets egne retningslinjer ligger alltid til grunn for behandlingen av slike saker.

En vil til slutt bemerke at en har stor forståelse for at saker som omhandler setre vekker sterke følelser for dem det gjelder. Fjellstyret må imidlertid behandle saken etter fjellov, seterforskrift

og egne retningslinjer, og innstillingen til fjellstyret må derfor baseres på dette.

Forslag til vedtak:

1. Ålen fjellstyre viser til søknad om fradeling av bruksrettseter til fritidsfeste for Kirkhusvollan i Hesjedal statsallmenning.
2. Ålen fjellstyre viser til Seterforskriftens §16 og punkt 5 i fjellstyrets egne retningslinjer og konkluderer med at det ikke er forhold som tilsier at allmenningsrettene til bruket 21/3 Hansmoen har falt bort.
3. Ålen fjellstyre viser til Fjellovens §2 og punkt 1 i fjellstyrets egne retningslinjer og slår fast at allmenningsrettene, herunder seterretten, er knyttet til jordbrukseiendommen og dermed ikke kan fradeles.
4. Ålen fjellstyre anbefaler derfor basert på overnevnte momenter at søknad om fradeling av bruksrettseter til 21/3 Hansmoen ikke innvilges.
5. Saken oversendes Statskog SF for videre behandling.

Behandling:

Ingen andre forslag.

Vedtak:

1. Ålen fjellstyre viser til søknad om fradeling av bruksrettseter til fritidsfeste for Kirkhusvollan i Hesjedal statsallmenning.
2. Ålen fjellstyre viser til Seterforskriftens §16 og punkt 5 i fjellstyrets egne retningslinjer og konkluderer med at det ikke er forhold som tilsier at allmenningsrettene til bruket 21/3 Hansmoen har falt bort.
3. Ålen fjellstyre viser til Fjellovens §2 og punkt 1 i fjellstyrets egne retningslinjer og slår fast at allmenningsrettene, herunder seterretten, er knyttet til jordbrukseiendommen og dermed ikke kan fradeles.
4. Ålen fjellstyre anbefaler derfor basert på overnevnte momenter at søknad om fradeling av bruksrettseter til 21/3 Hansmoen ikke innvilges.
5. Saken oversendes Statskog SF for videre behandling.

Sak nr. 9/2024 behandlet i fjellstyremøte den 05.03.2024

Arkiv: 24.0

Styremedlemmer til stede: Petter Almås (leder), Steinar Trondsetås (nestleder), Astrid Megård, Annette Gjære, Inge Even Danielsen

Forfall:

Saksbehandler: Nina E. M. Hansen

Fra administrasjonen deltok: Helene G. Lillevold, Nina E.M. Hansen

SØKNAD OM MOTORFERDSEL 2024-2027 I HESJEDAL STATSALLMENNING – SENDT SOM HØRINGSSAK FRA HOLTÅLEN KOMMUNE

Vedlagte dokumenter:

- Vedlagt kart over ferdselsområdet.

Bakgrunn:

Holtålen kommune oversendte 05.03.2024 en søknad de har mottatt om motorferdsel i Hesjedal statsallmenning fra Project Hessdalen.

Søker ber om tillatelse til å kjøre på snødekt/islagt vann fra og med 1.november (17.februar i 2024) til og med 31. mai hvert år til og med 2027 med 11-20 turer hver periode. Søker har lagt ved kart som viser behovet for kjøring samt en beskrivelse av ferdselsområdet (vedlegg).

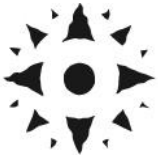
Søknaden beskriver videre at forskningsprosjektet er et prosjekt der målet er å finne ut vitenskapen bak Hessdalsfenomenet samt litt informasjon om installasjoner og behov for målinger.

Vurdering etter lov om motorferdsel i utmark og fjelloven

All motorferdsel i utmark er i utgangspunktet forbudt. Søknad om tillatelse kan sendes til kommunen som kan gi bestemmelser og tillatelser etter [forskrift](#). Formålet med ferdselen er knyttet til et forskningsprosjekt. Men slik vi tolker informasjonen om organisasjonen som søker mot forskrift, er ikke søkt ferdsel hjemlet i forskrift.

Etter forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag, § 3 bokstav f. gjelder følgende bestemmelser for forskningsprosjekt:

Motorkjøretøy kan på vinterføre nyttes til nødvendig transport i forbindelse med vitenskapelige undersøkelser, herunder dyretellinger og liknende registreringer etter oppdrag fra forskningsinstitusjon.

Søker legger ikke ved prosjektplan som viser vitenskapelig metode og eventuelt samarbeid med forskningsinstitusjon. Organisasjonen som er oppgitt i søknad er registrert som forening/lag/innretning, og kan dermed ikke regnes under nevnte forskrift.

Fjellstyret har rett til å forby eller redusere motorferdsel i statsallmenning etter fjelloven § 12. Hesjedal statsallmenning er et område hvor det er utdelt mange løyver for kjøring etter forskrift til og fra hytter og setre. Disse skal forholde seg til tillatelse gitt av kommunen og dens begrensninger, noe som stort sett følges. Hytteeierne er også selv opptatt av at andre følger regelverket, for å unngå at tillatelser innskrenkes og at roen i området opprettholdes. Det presiseres også at løyve og dispensasjoner som gis ut på statsallmenning etter forskrift hovedsakelig er svært begrenset, med ferdsel gjeldende for transport fra A til B.

Saksbehandler tolker beskrivelsen av ferdselsområdet i søknad som ikke dekkende for å forklare behovet for ferdselen som er skissert.

Til tross for søkers beskrivelse om hensynsfull kjøring er administrasjonen svært skeptisk til mengden kjøring i landskapsvernområdet og rundt Hessjøen som strekker seg til ut mai. Ferdselen som er søkt ut kommer, etter vår vurdering, i konflikt med ønsket ro av andre brukere av statsallmenningen samt hensynet til vilt som utover april og mai går inn i en viktig og sårbar periode av året i forbindelse med reproduksjon.

Saksbehandler setter vurdering etter begge lover som bakgrunn for forslag til vedtak.

Forslag til vedtak:

1. Ålen fjellstyre avslår, etter fjellovens § 12 søknad om motorferdsel i Hesjedal statsallmenning på bakgrunn av manglende hjemmel for ferdsel.

Behandling

Saken ble sendt til fjellstyrekontoret samme dag som styremøte. Det ble dermed ikke skrevet og utsendt et saksfremlegg på forhånd. Saken ble derimot presentert og diskutert ved slutten av fjellstyremøte der Ålen fjellstyre ba administrasjonen skrive forslag til vedtak for epostbehandling for at søker skal få et svar før neste styremøte.

Statskog SF v. Kai Børge Amdal er konferert om saken.

Hesjedal statsallmenning har meldt om ingen innvendinger til saken.

Vedtak:

1. Ålen fjellstyre avslår, etter fjellovens § 12 søknad om motorferdsel i Hesjedal statsallmenning på bakgrunn av manglende hjemmel for motorferdsel.